

**Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lügänuise valla eriplaneering ja KSH
Asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande avaliku väljapaneku tulemuste
koondtabel (PlanS § 106)**

Kasutatud lühendid (KSH – keskkonnamõju strateegiline hindamine; LS ja KSH VTK – lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus; PHVT – puhastatud heitvee trass; BTT – biotoodete tootmiskompleks).

	Arvamuse andja/kirja kuupäev	Kirja sisu/arvamus	Lügänuise valla seisukoht
1	Põllumajandus- ja Toiduamet Lügänuise VV kiri 20.03.2023 Vastuskiri 12.04.2023 nr 6.2-6/2665-1	PTA hinnangul on Lügänuise valda kavandatava biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilises hindamises arvestatud maaparandusseadusest tulenevate piirangutega. PTA-l täiendavad ettepanekud Lügänuise Vallavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi kohta puuduvad.	Võetud teadmiseks. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i>
2	AS Connecto Eesti Lügänuise VV kiri 20.03.2023 Vastuskiri 21.03.2023	BTT asukoha eelvalikusse ega BTT võimalike asukoohaalternatiivide aladesse ei jää Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (ELASA) sidevõrgu liinirajatisi. Infot ELASA sidevõrgu olemasolu kohta saab aadressilt http://ela12.elasa.ee/elakaart/ .	Võetud teadmiseks. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i>
3	Eesti Raudtee AS Lügänuise VV kiri 21.03.2023 Vastuskiri 25.04.2023 nr 21-1/182-6	Eriplaneeringu lisal 3 BTT sobivaim asukoht, toorvee trassi ja puhastatud heitvee trassi võimalikud asukohad on Tapa-Narva 254,0-256,5 km raudtee alt läbimine kuga kavandatud Toorvee trass ((tähistatud lisas leppemärgiga Planeeritav toorvee trass koos kaitsevööndiga (7 m)). Raudtee alt läbimine on olemasoleva Ojamaa – Kohtla-Järve põlevkivikonveier piirkonnas. Palume	Ettepanekutega arvestatakse. Arvestamine on teostatav detailse lahenduse ja projekteerimise etapis. Eesti Raudtee 04.04.2022 kirjale on LS ja KSH VTK koostamise etapis vastatud, et nende ettepanekutega arvestatakse. Detailse lahenduse ja projekteerimise etapis tuleb teha koostööd Eesti Raudtee AS-ga ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametiga.

		<p>planeeritava toorvee trassi võimalikul asukohal arvestada aktsiaseltsi Eesti Raudtee 04.04.2022 kirjaga nr 21-1/182-1 esitatud tingimustega (vt. Lisa).</p> <p>Raudtee kaitsevööndisse ja raudteemaale planeeritavate ehitiste projektide koostamiseks tuleb taotleda aktsiaseltsilt Eesti Raudtee tehnilised tingimused. Eskiislahenduse koostamisel arvestada, et ristumine raudteega toimuks võimalikul täisnurkselt. Tehniliste tingimuste taotlusega lisada kaasa rajatise parameetrid. Raudteega paralleelset kulgemist raudteemaale mitte planeerida.</p> <p>Täname võimalusest esitada ettepanekuid ja juhime tähelepanu, et eriplaneeringu koostamise käigus võib selguda täiendavalt ettepanekute esitamise vajadus.</p>	<p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
4	<p>Keskkonnaamet</p> <p>Lüganuse VV kiri 21.03.2023 Vastuskiri 27.04.2023 nr 6-5/23/8621</p>	<p>Keskkonnaamet kooskõlastas 28.03.2023 kirjaga nr 6-5/22/25099-5 eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande. Keskkonnaametil puuduvad täiendavad ettepanekud avalikule väljapanekule esitatud eriplaneeringu materjalidele.</p>	<p>Võetud teadmiseks.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
5	<p>Eraisik H.L.</p> <p>Lüganuse VV kiri 21.03.2023 Vastuskiri 3.05.2023</p>	<p>On muresid ja küsimusi.</p> <p>Esiteks ei tahaks üldse et mingi trassiga krundi poolitatakse. Tee ja elektriliin läheb juba läbi krundi.</p> <p>Teiseks jääb trassi teele meie allikatega oja. Tänu sellele saavad lähedased elamised joogi ja tarbevett.</p> <p>Kui ma õigesti aru sain siis peaks selle trassi kohale jääma ka vaba ala vist oli 7m laiune? Sel</p>	<p>Teie kinnistut puudutab trassivariant, mis on aruandes tähistatud trassivariandina PHVT- C.</p> <p>Heitveetrassi osas on mereni jõudmiseks välja pakutud erinevad variandid, mis olemasolevat maakasutust ja erinevaid piiranguid arvestades oleksid ka tehniliselt teostatavad.</p> <p>Milline välja pakutud trassi variantidest valituks osutub ja kuidas trass täpselt kulgeb (kinnistuid puudutab), selgub edaspidi, eriplaneeringu detailse lahenduse</p>

		<p>juhul läheb meil kaduma väärtuslikku metsa või põllumaa pinda.</p>	<p>etapis. Hetkel ei ole teada, kas variant C valituks osutub. See sõltub nii tehnilistest kaalutlustest kui ka koostöö tulemustest maaomanikega. Torustiku Teie maale ehitamine on võimalik üksnes Teie kui maaomaniku nõusolekul ja Teiega kokku lepitud tingimustel. Trassivariantide edasise võrdlemisprotsessi käigus pöördub arendaja teie poole omapoolse pakkumisega. Selgituseks, et heitvee ärajuhtimiseks on planeeritud rajada maa-alune torustik (läbimõõduga 1000 mm), mis võimaldab põlluharimist või kasutamist haljasalana. Küll aga torustiku asukohas ja torustiku telgjoonest mõlemale poole ca 5 meetrit peab hoiduma maapealsest ehitiste rajamisest, mis maa-alust trassi otseselt kahjustaks. Maaomanikega, kelle kinnistuid välja valitud torustik puudutab/läbib on vajalik servituudi seadmine vastavalt asjaõigusseadusele. Servituudi sisu määratakse poolte kokkuleppega. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus. Kuid eeltoodud selgitus lisatakse portaali.</i></p>
6	<p>Saka Era OÜ/Eesti Era OÜ Lüganuse VV kiri 21.03.2023 Vastuskiri 3.04.2023</p>	<p>BTT veevõtu ja puhastatud heitvee trassid võivad läbida Ettevõtete omandis olevaid maid. Ettevõtete maad on kasutusel põllumaadena. Tegemist on toiduainete kasvatamisega ning seetõttu on kogu maa-alal vajalik säilitada kõrgendatud ohutusstandardid. Igasugune kaeve sekkumine ja torude paigaldus maapinda peaks olema välistatud, kuna need mõjutavad põllumaade mullastiku struktuure. Ühtlasi on põllumaa kasutusel kogu kinnistute ulatuse piires, kasvav või külvatud vili. Seetõttu ei saaks olla maal piirangutsoone, kuna vajalik</p>	<p>Seisukoht võetud teadmiseks. Heitveetrassi osas on mereni jõudmiseks välja pakutud erinevad variandid, mis olemasolevat maakasutust ja erinevaid piiranguid arvestades oleksid ka tehniliselt teostatavad. Paneeritud on rajada maa-alune torustik (läbimõõduga 1000 mm). See paigutatakse sügavusele, mis võimaldab torude kohal põlluharimist või muul otstarbel maa tavapärasel kasutamisel ja ei sea nendel juhtudel kasutuseks piiranguid. Torustiku asukohas ja torustiku telgjoonest mõlemale poole ca 5 meetrit peab hoiduma maapealsest ehitiste rajamisest, mis maa-alust trassi otseselt kahjustaks.</p>

		<p>tagada põllumajanduslik (sh kündmine) tegevus ega oleks aksepteeritavad ka avatud kaevetööd.</p>	<p>Saka Era OÜ/Eesti Era OÜ kinnistud (kokku 8) on puudutatud aruandes märgitud erinevate trassivariantidega, millest PHVT-1 on kaks kinnistut, PHVT-2 kolm kinnistut, PHVT-D kolm kinnistut.</p> <p>Nõustume, et BTT asukoha eelvaliku etapis on kaardi järgi raske jälgida, kuhu torustikud kavandatakse. Kuna käesolevaga on tegemist eriplaneeringu asukoha valiku tasandiga, on täpsed lahendused veel koostamata. Need antakse eriplaneeringu detailse lahenduse etapis ja trasside projekteerimisel. Täpsemalt kui pdf joonisel on torustike variantidega ja kulgemisega katastriüksuste suhtes võimalik tutvuda kaardirakenduse kaudu, aadressil https://hendrikson.ee/maps/BTT-EP/kaardirakendus.html</p> <p>Milline välja pakutud trassi variantidest valituks osutub ja kuidas trass täpselt kulgeb (kinnistuid puudutab), selgub edaspidi, eriplaneeringu detailse lahenduse etapis ja kokkuleppel maaomanikega. Hetkel ei ole teada, milline variant valituks osutub ja milliseid osaihingute kinnistuid puudutab. Valik sõltub nii tehnilistest kaalutlustest kui ka koostöö tulemustest maaomanikega. Torustiku ehitamine on võimalik üksnes maaomaniku nõusolekul ja maaomanikuga kokku lepitud tingimustel. Trassivariantide edasise võrdlemisprotsessi käigus pöördub arendaja teie poole omapoolse pakkumisega. Maaomanikega, kelle kinnistuid välja valitud torustik puudutab/läbib on vajalik servituudi seadmine vastavalt asjaõigusseadusele. Servituudi sisu määratakse poolte kokkuleppega.</p> <p>Selgituseks, et torustiku paigaldamine toimuks maaomanikuga kokkuleppel ja selleks põllupidamise mõistes sobival ajal.</p>
--	--	---	--

			<i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus. Kuid eeltoodud selgitus lisatakse portaali.</i>
7	Keskkonnaministeerium Lüganuse VV kiri 21.03.2023 Vastuskiri 03.05.2023 nr 7-15/23/1898	KSH aruande eelnõus on toodud eriplaneeringuga kavandatava PHTV-1 trassi mõju hindamine Natura 2000 võrgustiku Pangametsa loodusalale. Juhime tähelepanu, et aruandes esitatud puhastatud heitvee trassi PHVT-1 leevendavad meetmeid ei ole võimalik rakendada, kuna kehtiva Pangametsa loodusala kaitse-eeskirja kohaselt võib ala valitseja anda nõusoleku tegevusteks, mida tehakse kaitseala või kaitseala paikneva kinnistu tarbeks. Lisaks ei ole suundpuurimise meetodil ehitamine ja selle ehitise kasutamisel välistatud negatiivne mõju kaitseala kaitse-eesmärkidele ja seisundile.	Märgime, et avalikule väljapanekule pandud asukohavaliku ja KSH I etapi aruandes analüüsiti PHVT-1 trassiga seotud asjaolusid sisuliselt II etapi detailsuses. Keskkonnaamet kaitseala valitsejana ei kooskõlastanud eelnevas menetluses asukoha eelvalikut ja I etapi KSH aruannet, põhjenduseks toodigi välja võimalikud mõjud kaitstavatele aladele (Keskkonnaameti 27.01.2023 kiri nr 6-5/22/25099-2). 6.02.2023 toimus Keskkonnaametiga arutelu, mille tulemusena muudeti PHVT-1 trassi lõpuosa kulgemist ja esitati detailsem kirjeldus, kuidas suundpuurimine on kavas läbi viia (avalikule väljapanekule esitatud aruande lk 10), sh saadi kinnitus, et Pangametsa loodusalal puudub vajadus suundpuurimisega seotud tehnika paigutamiseks või liikumiseks (vajalik tehnika tuuakse kohale meritsi ja tööd toimuvad samuti merel asuvatelt pargastelt). Keskkonnaamet kooskõlastas 28.03.2023 kirjaga nr 6-5/22/25099-5 eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande. 27.04.2023 kinnitas Keskkonnaamet veel kord, et neil puuduvad täiendavad ettepanekud avalikule väljapanekule esitatud eriplaneeringu materjalidele. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub teadaolevalt vajadus. Kuid vajalik on teema Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaameti spetsialistidega ühiselt läbi arutada, et jõuda lõplikule järeldusele negatiivse mõju avaldumise võimalikkuses Pangametsa loodusala terviklikkusele ja kaitse-eesmärkidele.</i>

8	<p>Eesti Keskkonnaühenduste Koda</p> <p>Lüganuse VV kiri 20.03.2023 Vastuskiri 04.05.2023</p>	<p>Aruandes on korduvalt välja toodud, et kooskõla strateegiliste arengudokumentidega hinnati VTK koostamise etapis ning VTK ptk 2.5 sissejuhatuses on kirjas, et arengudokumentide muutumisel kajastatakse seda KSH aruannetes, kuid KSH aruandes ei kajastu Kliimapoliitika põhialuste uuendamine ning puudub uuendatud dokumendi võimalik analüüs. Teeme ettepaneku see lisada sh analüüsida, kuidas on põhiliselt lühiajalise kasutusega paberi- ja papptoodete tootmisele suunatud tehase ehitamine kooskõlas keskkonnasõbraliku tootmise arendamise, primaarsete ressursside kasutamise vähendamise ning jäätmetekke vähendamise eesmärkidega. Kuna on VTKs ebapiisavalt analüüsitud elurikkuse ning LULUCF eesmärkide mõju kliima ning metsanduse strateegilistele dokumentidele, teeme ettepaneku see lisada.</p>	<p>KSH aruandes on nii sissejuhatuses kui hindamise osas ptk 3 (lk 20) viidatud, et asukohavaliku ehk I etapi mõjude hindamisel keskenduti selliste kavandatava tegevusega kaasnevate tagajärgede ja mõjude hindamisele, mille iseloom ja olulisus on asukohast sõltuvad. I etapi mõju hindamise tulemuseks on arusaam, kas tehase rajamiseks leidub sobiv asukoht. Kuid see ei tähenda automaatselt tehase rajamise arengutsenaariumi heakskiitmist - asukoha olemasolu on üks osa selle stsenaariumi võimalikkusest. KSH I etapi aruandes on hinnatud nende strateegiliste arengudokumentide mõju, mis omavad tähtsust asukohavalikul. Avalikule väljapanekule esitatud I etapi aruande sissejuhatuses viidati, et aruande koostamise ajal ei ilmnenu strateegilistest planeerimis-dokumentides muudatusi, mis mõjutaksid BTT asukohavalikut. Viidatud kliimapoliitika põhialuste uuendamine, tehase tooteportfelli iseloom ja selle vastavus keskkonnasõbraliku tootmise arendamisele jms ei ole asukohavalikut mõjutavad ja seetõttu on nende analüüs asjakohane II etapis. Märkime, et senises menetluses on Keskkonnaühenduste Koda selle lähenemisega nõustunud ja 'oodatakse huviga II etapi aruande valmimist' (20.01.2023 kiri nr 1-7/23/5664).</p> <p>Kui siiski anda täiendav hinnang, kuidas BTT on vastavuses kliimapoliitika suunistega, siis selle metsanduse ja maakasutuse all on välja toodud vajadus edendada puidukasutust ning suurendada süsinikuvaru puittoodetes asendades sel viisil taastumatute loodusressursside kasutamist. Paberipuidust ei ole</p>
---	--	---	--

			<p>võimalik toota puitehitisi, küll aga on võimalik tõsta süsiniku sidumist antud puidusortimendi toodetesse võrreldes tänase olukorraga. Paberipuidu sortimendi sidumine kas paberi-, tekstiili- või biotoodetesse on parem, kui tänane eksport või energeetika. Keskkonnaagentuuri ja Eesti Maaülikooli 2021 teostatud metsanduse sektori LULUCF mõjude analüüsis on põhjalikumalt väljatoodud BTT tüüpi tehase positiivsed mõjud Eesti LULUCF-le ja need on ka eelnevates tagasisides ja aruandes välja toodud. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>Aruandes on välja toodud, et hindamise tulemustest ei ilmnenud piiriülese mõju esinemist, samas on toorme varumise stsenaariumis arvestatud Eesti paberipuidu ekspordi ning 30% toorme impordiga Lätist ning Leedust. Arvestades Euroopa Liidu uuendatud kliima- ja keskkonnanägemistega ning tegevustega nende täitmiseks, eriti LULUCF ja elurikkuse valdkonnas sh looduse taastamise määruse eelnõu¹, Eesti ja Soome LULUCF sektori juba toimunud muutumist netosidujast netoheitjaks ning Rootsi LULUCF sektori sidumise märgatavat vähenemist, Venemaalt ning Valgenevenest puidu impordi keeluga ning piirkonnas juba olemasolevate ning lisanduvate sama toorainet kasutavate tehastega, teeme ettepaneku lisada aruandesse põhjalik analüüs toorme kättesaadavust Eestis ja lähipiirkondades nendest aspektidest lähtuvalt. Praegu on aruandes märgitud, et kohapealne tarbimine vähendab</p>	<p>Olemusel on tegemist strateegilise tasandi küsimusega. Tehase rajamise ja tegutsemise mõjude hindamise kontekstis ei ole tegemist piiriülese mõju hindamise vajadusega – sarnaselt Eestist hangitava toormega ei ole teada konkreetsed asukohad, kust toore hangitakse ja seetõttu saabki neid mõjusid käsitleda strateegiliste dokumentide tasandil, mis neid valdkondi reguleerivad. Põhimõtteliselt taandub küsimus riiklikele raiemahtudele ja nende vastavusest nimetatud keskkonnanägemistele, mida Eestis reguleeritakse metsanduse arengukava kaudu. Teistel riikidel on omad strateegilised arengudokumendid, mille põhjal otsuseid teha. KSH I etapi aruande ptk 1 on esitatud lühiülevaade BTT rajamise sotsiaalmajanduslikest põhjendustest, sh antud ülevaade üldistest mahtudest ning viidatud, et tellitakse detailsem toorme saadavuse uuring. Siinkohal tuleb nentida, et nii saadavuse uuring kui transpordi süsinikuheite täpsustamine ei mõjuta asukohavalikut. Nende</p>

		<p>toorme transpordikulu ning süsinikuheidet vahemaa vähenemise tõttu, kuid puudub analüüs, kuidas 30% toorme import Lätist ja Leedust seda efekti mõjutab sh erinevus Eesti puidu ekspordiks ning toorme impordiks kasutatavate transpordiliikide vahel.</p> <p>Teeme ettepaneku see analüüs lisada.</p>	<p>küsimuste detailsem analüüs on kavas II etapis võttes aluseks detailse toorme saadavuse uuringu.</p> <p>Kuid praeguste teadmiste alusel saab järeldada, kuidas muutub BTT rajamisega regionaalsel tasandil transpordiga seotud süsinikuheidet. Kuna BTT jaoks planeeritud toore täna 100% eksporditakse, siis sektori piiriülese transpordimõjude kontekstis on isegi aruandes märgitud toorme 30% impordi- vajaduse realiseerumisel tegu suuremahulise paranemisega. Impordi puhul on kavas kasutada peamiselt raudtee- ja laevatransport.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>Aruande peatükis “BTT rajamise sotsiaalmajanduslikud põhjendused” ning kooskõlastustabelis vastusena Rahandusministeeriumi kommentaaridele (punkt 5) tuuakse raadamise kliimakahju õigustamiseks korraga välja, et BTT toodetel on positiivne kliimamõju (LULUCF aruandluse vaates), positiivne mõju läbi asendusefekti energeetikas ning väheoluline negatiivne mõju läbi rajatiste alla jääva metsa raadamise. Selline arvutuskäik on mitmeti eksitav:</p> <p>- tootmisel kasutatava puidu varumisel on oluline keskkonnamõju ning sidumine tselluloositoodetes kompenseerib seda vaid osaliselt. On arusaadav, et selle komponendi saamisel teiste riikide aruandlusest Eesti LULUCF aruandesse on näiliselt ja riigi aruandlust vaadates kasulik, ent kindlasti ei saa rääkida tselluloosi tootmisest kui kliimale kasulikust tegevusest. Uuringu 2 mln m³ puidu tarbega tselluloositehase stsenaariumi</p>	<p>Märgime et alapeatükis „BTT rajamise sotsiaalmajanduslikud põhjendused” on peamiselt toodud kaalutlused, mida tehti BTT eriplaneeringu ettevalmistamise ajal. Kuid need ei asenda kliimamõjude ja kliimakindluse hindamist, mis viiakse läbi II etapi KSH raames. Seetõttu ei ole neid põhjendusi otstarbekas üle vaadata, sest nad ei mõjuta asukoha-alternatiivide analüüsi tulemust ega valikut. Viidatud meetodiliste nüanssidega arvestatakse II etapis läbi viidavate mõjude hindamisega, sh ei arvestata asendusefektiga, kui fossiilkütuse vastavad näitajad avalduvad mujal ning valitakse arvutuste tegemiseks ajakohane baasaasta (või aastad, kui hindamise tulemused on oluliselt baasaastast sõltuvad).</p> <p>Kuidas on saadud sotsiaal-majanduslike põhjenduste alapeatükis toodud kasvuhoonegaaside netosidumise hinnang? BTT LULUCF mõjude osas on tuginetud Keskkonnaagentuuri ja Eesti Maaülikooli 2021 teostatud metsanduse sektori LULUCF mõjude analüüsile. Antud analüüsis toodi välja mõjud lähtuvalt</p>

	<p>positiivse mõjuna on esitatud netosidumise kasvuks 230 kuni 450 tuhat tonni CO₂ekv aastas – palume täpsustada, millel selline tulemus põhineb, sest uuringus on lk 71, tabel 3.1) toodud mõjuna keskmiselt 200 kt CO₂ aastas ning paberi- ja papitoodete poollaguajaks on ainult kaks aastat. Uuringut positiivse mõju põhjendusena kasutamisel on oluline välja tuua, et positiivne sidumiseefekt lühiajaline (umbes 10 aastat) ning see pikemas plaanis oluliselt sidumist ei muuda (tabel 3.1, joonis 3.5, joonis 3.6 – aastaks 2050 on positiivne mõju vaid 4%). Uuringus on välja toodud lk 72 “Kuigi ka mõju meie CO₂ sidumisele LULUCFi arvestuses on tehase rajamisele järgneva kümne aasta jooksul oluline, on puidu kohapealse (keemilise) väärindamise olulisem mõju siiski panuses majandusse”.</p> <p>Teeme ettepaneku peatükki vastava infoga täiendada.</p> <ul style="list-style-type: none"> - asendusefekt on kliimamõju kirjeldamiseks kasutu kontseptsioon ning fossiilenergeetika vähenemise emissioonid kajastuvad juba heitmekaubandusega hõlmatud sektorite arvestuses. Nende rehkendamine BTT kliimakasuks on spekulatiivne. - raadamise arvutuskäik võtab aluseks Eesti keskmise metsamaa netosidumise 2019. aastal ning arvutab selle põhjal kliimamõju. Nii leitakse, et metsamaa raadamisel on negatiivne, kuid väheoluline kliimamõju. Kui sama tehe ja mõttekäik korrata 2020. või 2021. aasta näitajaga, 	<p>2 mln m³ puidu tarbimisest. Kuna BTT puidutarbimine on planeeritud kuni 2,3 mln m³, siis BTT mõjude osas on antud mahuproportsiooniga läbikorrutatud. Mõjude vahemiku ülemine piir on väljatoodud kuna lisaks paberitoodetele on BTT toodete kasutus ka tekstiilitööstuse toorainena, kus toodete eluiga on pikem (eluea osas lähtunud antud sektori LCA analüüsist) ja sealt lähtuvalt ka suurem CO₂ sidumise koguvahemik. Täpsem toodete omavaheline proportsioon selgub enne tehase rajamise otsuse tegemist ja sealt tulenevalt täpsustub mõjude vahemik.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
--	--	--

		<p>võib teha eksliku järelduse, justkui teeks metsamaa asendamine laoplatside ja tehasehoonetega hoopis kliimale kasu. Raadamise oluline kahju seisneb aga süsinikku talletava ja siduva ökosüsteemi hävitamises või olulises muutmises.</p> <p>Teeme ettepaneku täiendada peatükki viitega raadamise laiemale keskkonnamõjule kui ainult CO2 emissioonid.</p>	
		<p>Arvestades loodavate töökohtade arvu kui olulist sotsiaalmajanduslikku mõju, teeme ettepaneku KSH I etapi aruandes täpsustada kaasnevate töökohtade analüüsi sh milliste valdkondadega kui palju töökohti on seotud (toorme hankimine, tehase tehniline teenindamine jne). On oluline, et toorme varumisega seotud töökohti ei esitletak eksitavalt täiendavate uute töökohtadena, sest dokument rõhutab, et tugineda kavatsetakse juba olemasolevate puiduvoogude ümber suunamisele ning juba olemasolevad puiduvood pakuvad samuti töökohti, mis kaovad või kujunevad ümber.</p>	<p>Ka siin ei mõjuta täpsustused asukohaalternatiivide analüüsi tulemust ega valikut.</p> <p>BTT loob 250 otsest uut töökohta tehases, mitte tarneahelas. Tehasega seotud kaudsete töökohtade 1000 töökohta hinnangus kogu hooldus-, teenindus- ja tarneahelas kaudsete töökohtade hinnangus on lähtunud Skandinaavia metsasektori põhjal tehtud uuringutest ja avaldatud andmetest. Märgime ära, et E&Y 2023 avaldatud metsa- ja puidusektori sotsiaalmajandusliku mõju analüüsis lk 46 on tehtud detailsem analüüs, kus on hinnatud BTT projektiga võrreldes isegi suuremat uute lisanduvate töökohtade mõju (https://empl.ee/wp-content/uploads/2023/03/EMPL_2022_Metsa-ja-puidusektori-sotsiaalmajandusliku-moju-analuus.pdf). Siinkohal on oluline märkida, et raadamisest tingitud 4 töökoha statistilist kadu RMK-s ja selle asendamist BTT otseselt ja kaudselt loodavate töökohtadega ei ole põhjendatud täpsemalt hinnata, sest üldistatult saab järeldada, et asendus-töökohti luuakse piisavalt.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
9	Koprapere OÜ	Asjaolud :	KSH aruandes on nii sissejuhatuses kui hindamise osas ptk 3 (lk 20) on viidatud, et asukohavaliku ehk I etapi

<p>Lüganuse VV kiri 20.03.2023 Vastuskiri 04.05.2023</p>	<p>OÜ Kopraperi on Lüganuse vallas Purtse jõel paikneva Sillaoru hüdroelektrijaama omanik ja kasutaja. Sillaoru HEJs Purtse jõe vee kasutamiseks on väljastatud keskkonnaluba ning jaama ehitised on püstitatud arvestades jõe senist äravoolu. Kuna kavandatava biotoodete kompleksi toorveega varustamine on planeeritud vee võtmisega Purtse jõe valgalt ja heitvesi suunatakse Soome lahte, siis sellega vähendatakse jõe vooluhulka Sillaoru looduslikus lävendis. Biotoodete kompleksi toorvee vajadus on 12,5 miljonit m³ aastas. Kuidas niisugusel hulgal vee suunamine Purtse jõgikonnast väljapoole mõjutab veekasutust Sillaoru HEJs, see jääb eriplaneeringu I etapi lahenduses ja KSH aruande eelnõus selgusetuks.</p> <p>Arvamus: Eriplaneeringu I etapi aruandes (lk 23) on märgitud lakooniliselt, et täpne veevõtu lahendus selgub eriplaneeringu II etapis, kui on selgunud hüdrogeoloogilise uuringu detailsed tulemused. Kuid sellele vaatamata esitatakse aruande järgmisel leheküljel (lk 24) alapeatükis “Sotsiaalmajanduslik mõju, sh mõju varale, ettevõtlusele ja muudele tegevustele ning avalikule ruumile ja liikumisvõimalustele” järelalus: <i>KSH hinnangul ei sõltu eeltoodud tehase laiema sotsiaalmajanduslik mõju, sh mõju kohaliku ettevõtluse arengule otseselt hinnatavatest asukohtadest, kuna sobivad asukohad on samas piirkonnas. Seetõttu loetakse edasisel hindamisel</i></p>	<p>mõjude hindamisel keskenduti selliste kavandatava tegevusega kaasnevate tagajärgede ja mõjude hindamisele, mille iseloom ja olulisus on asukohast sõltuvad. I etapi mõju hindamise tulemuseks on arusaam, kas tehase rajamiseks leidub sobiv asukoht. Kuid see ei tähenda automaatselt tehase rajamise arengutsenaariumi heakskiitmist - asukoha olemasolu on üks osa selle stsenaariumi võimalikkusest.</p> <p>OÜ Kopraperi esitas varasemalt sarnase sisuga seisukohti ja ettevõtte esindaja on menetlusse kaasatud. Põhjaveele avalduva mõju hindajatega on peetud ühine koosolek ja seekaudu on ettevõtte esindaja teadlik, et tehase mõju põhjaveebilansile ja leevendavate meetmete rakendamise võimalused selguvad 2023. a sügisel, kui on saadud seireandmed pikema perioodi kohta. Nende andmete alusel on võimalik anda hinnangud, mil määral kavandatav tegevus muudab põhjavee bilanssi ja taset. Alles seejärel on võimalik hinnata, kuidas need muudatused mõjutavad pinnavee taset ja kas nende muutustega võib kaasneda oluline mõju OÜ Kopraperi Sillaoru HEJ tegevusele, samuti teiste piirkonnas tegutsevate ettevõtjate tegevusele. Pinnaveetaseme mõjudele tellitakse eraldi uuring KSH II etapis ja selle järgselt saab adekvaatse järelduse teha tõstetud küsimuses. Nii põhjavee, kui ka pinnavee uuringute alusel otsustatakse erinevate veevõtu alternatiivide vahel, mis on KSH II etapi ajagraafikus.</p> <p>OÜ Kopraperi teeb oma arvamusel järelduse, et 'kõigi alternatiivide puhul on tehasekompleksi mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale ühesugune'. Seega ei ole põhjust KSH I etapi aruandes teemat detailsemalt</p>
--	--	--

		<p><i>asukohtade mõjud pigem võrdseks ning selget eelistust ei saa välja tuua. See järeldus on õige ainult selles osas, et kõigi alternatiivide puhul on tehasekompleksi mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale ühesugune. Milline on tegelik mõju Sillaoru HEJ majanduslikule tegevusele, on jäetud arvestamata.</i></p> <p>Taotlus: Toodust tulenevalt on AS Viru Keemia Grupp biotoodete kompleksi eriplaneeringu I etapi aruanne puudulik ja seda tuleb sotsiaalmajanduslike mõjude osas täiendada ning korraldada täiendav avalik väljapanek.</p>	<p>käsitleda. Teema juurde tulla tagasi KSH II-s etapis, kui märgitud uuringud on lõpuni viidud. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
10	<p>Transpordiamet Lüganuse VV kiri 21.03.2023 Vastuskiri 04.05.2023 nr 7.2-1/23/6549-2</p>	<p>Kooskõlastamisel on Transpordiameti poolt jäänud andmata seisukoht BTT puhastatud heitvee trassi võimalike asukohtade osas. Palume eriplaneeringu detailsema lahenduse kavandamisel lähtuda järgnevatest Transpordiameti seisukohtadest ja ettepanekutest:</p> <p>Riigitee nr 1 Tallinn-Narva Haljala-Kukuruse lõik km 90,00-157,00 on riiklikus teehoiukavas 2+2 ristlõikega maantee ehitusobjekt. Objekti kohta on koostamisel riigi eriplaneering ning eskiisprojekt. Palume välistada sellel teelõigul põhimaanteega rööpsete heitveetrasside kavandamine riigi transpordimaa katastriüksustele, st tuleb loobuda trassivariandi PHVT-1 valimisel riigiteega nr 1 paralleelsest lõigust teemaal.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse eriplaneeringu detailse lahenduse ja trasside projekteerimise etapis. Vastav tingimus (välistada PHVT-1 trassil põhimaanteega rööpsete heitveetrasside kavandamine riigi transpordimaa katastriüksustele, st heitveetrass ja riigiteega nr 1 peavad ristuma täisnurga all) <i>lisatakse eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande ptk 4.2.2 ja ptk 5.</i></p>
		<p>Riigiteega nr 1 ristuvate trasside puhul tuleb detailsemas lahenduses arvestada</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse eriplaneeringu detailse lahenduse ja trasside projekteerimise etapis.</p>

		<p>Transpordiameti poolt EHS § 99 lg 3 kohaselt esitatavate sügavus-, kaitsmis- ning muude ehituslike nõuete erisustega, sealhulgas torustiku rajamisega koos riigitee ümberehitamisega või riigitee konstruktsioone kahjustamata (eelistatult kinnisel meetodil).</p>	<p>Kuna tegemist on õigusaktist tuleneva nõudega, puudub <i>asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks vajadus.</i></p>
		<p>Tuleb vältida põhimõtet, et tehnovõrgud paigaldatakse riigitee alusele maale. Riigitee alune maa on riigitee rajatise teenindamiseks ning vaba ruumi olemasolul anname nõusoleku seda maad kasutada, samuti teeme erandeid asula keskkonnas. Tehnovõrgu riigitee maaüksustele paigaldamise võimalust ja selle otstarbekust tuleb hinnata igakordselt 1:500 mõõtkavas geodeetilise alusplaani olemasolul.</p>	<p>Võetud teadmiseks ja arvestamiseks. Detailse lahenduse väljatöötamise ja tehnovõrkude projekteerimise etapis jätkub koostöö Transpordiametiga. Koostöö käigus täpsustatakse tehnovõrgu riigitee maaüksustele paigaldamise vajadused ja võimalused.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>Riigiteedega nr 13121 Voorepera – Saka, nr 13133 Saka – Ontika – Toila ja nr 13194 Aa – Aa rand puutuvate puhastatud heitvee trassiosade detailsemal kavandamisel tuleb juhendada Transpordiameti kehtivast juhendist <i>Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel</i>. Riigile kuuluva transpordimaa kasutamine teega rööpse torustiku paigaldamiseks võib kõne alla tulla vaid juhul kui sellel on piisavalt vaba ruumi torustiku rajamiseks riigiteed kahjustamata või nähakse ette puutuvate riigitee lõikude taastamine tee kogu laiuses vastavalt Majandus- ja taristuministri 03.08.2015 määrusele nr 101 <i>Tee ehitamise kvaliteedi nõuded</i>.</p>	<p>Võetud teadmiseks ja arvestamiseks. Detailse lahenduse väljatöötamise ja tehnovõrkude projekteerimise etapis jätkub koostöö Transpordiametiga. Koostöö käigus täpsustatakse tehnovõrgu riigitee maaüksustele paigaldamise vajadused ja võimalused.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>Riigitee nr 13123 Aa – Hooldekodu transpordimaa kasutamise kavandamise korral</p>	<p>Võetud teadmiseks. Vastav põhimõte juba kajastub asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande ptk 4.2.3.</p>

		<p>tuleb detailsema lahenduse koostamisel lähtuda eeldusest, et riigiteele juurdepääs põhimaanteelt nr 1 suletakse ja tee ning transpordimaa (katastri tunnusega 43701:003:0043) võetakse Lüganuse valla poolt üle munitsipaalomandisse.</p>	<p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>Palume eriplaneeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (vt lingilt Riiklik teeregister).</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Kasutatud nimetused ja numbrid vaadatakse üle, vajadusel <i>asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet täiendatakse.</i></p>
		<p>Tehnovõrkude asukohta määrav planeering tuleb EhS § 99 lg 3 nõuete kontekstis kooskõlastada Transpordiametiga.</p>	<p>Tehnovõrkude rajamiseks ei ole planeeringu koostamine vajalik. Tehnovõrkude projekt tuleb kooskõlastada Transpordiametiga, selle koostamine toimub koostöös.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>